

Apteegid, tähelepanu! Valmis olla! Läks!

Apteekide kvaliteedijuhisepõhine enesehindamine tuleb taas

Suvi on nagu alati ootamatult sügisesse veerenud ja pisut toimekamad ajad seisavad jällegi ees. Nii on ka apteegiteenuse kvaliteedijuhise töörühmas – nimelt käivad ettevalmistused järjekordse apteegiteenuse kvaliteedijuhisepõhise **enesehindamise** ja **lisahindamise** tarbeks. Kuigi ajakava ei ole veel täpselt paigas (töörühma sügisene esimene kogunemine on planeeritud augusti lõppu), siis apteegid võiksid uueks enesehindamise perioodiks esimestel sügiskuudel valmis olla.

Liisa-Kai Pedosk

proviisor, apteegiteenuse kvaliteedijuhise töörühma juht

Apteekide enesehindamisi on läbi viidud juba kolmel korral: 2014., 2016. ja 2019. aastal ning selline järjepidevus on loonud võimaluse arenguid pidevalt jälgida. Kuigi uus küsimustik tuleb senistest natukene erinev, annab see siiski aimu, kas ja kuidas apteegiteenuse kvaliteet uuringuaastate lõikes on muutunud. Uus apteegiteenuse kvaliteedijuhisel põhinev enesehindamise küsimustik lähtub viimasest, **2021. aastal välja antud „Apteegiteenuse kvaliteedijuhise“** kvaliteediindikaatoritest ning on saanud lühema ja konkreetsema vormi. Kuigi enesehindamise läbiviimise eesmärk on koguda andmeid selle kohta, milline on teenuse kvaliteet apteekide endi arvates (jälgida teenuse pakkumist tervikuna), siis palju olulisemaks võiks pidada hindamise mõju apteegile endale.

Apteegiteenuse kvaliteedijuhisepõhine **enesehindamine annab apteekidele võimaluse vaadata üle oma tööprotsessid ja -võtted** ning leida üles nii need aspektid, milles ollakse väga head, kui ka need, mis vajaksid täiustamist ja vahel isegi täielikku ümberkorraldamist. Enesehindamise küsimustikule vastates on apteegikollektiivil võimalus kontrollida, kas lisaks seadusest tulenevatele kohustustele töesti pakutakse patsiendi ootustele vastavat teenust, mis on tasemel, mille üle iga esmatasandi teenusepakkuja võiks uhkust tunda. Kuna riigi üheks eesmärgiks on esmatasandi meditsiini jätkuv võimestamine, siis siinkohal ongi meil apteekritena võimalus mõelda, kui hästi suudame enda rolli selles nüüd ja edaspidi kanda, et apteek oleks võrdväärne partner ka teistele tervishoiuasutustele ja sotsiaalsetele tugisüsteemidele ning meil oleks üha

enam võimalusi valdkonna arengutes kaasa rääkida. **Ühtlaselt kõrge ja ühiskonna vajadustega kaassaskäiv teenus annaks selleks enam võimalusi.**

Varasemate enesehindamiste tulemused on näidanud, et apteegiteenuse kvaliteet on apteegiti üsnagi kõikuv. Samuti on murekohaks ka küsimustikule vastanute väike osakaal kõikidest apteekidest (umbes 40 protsenti). Mingis mõttes on see indikaator sellest, et peaksime apteegiteenuse pakkujatena paremini teadvustama igapäevase olulisust teenuse parandamise ja seda, et kvaliteedi hindamine kasvõi enesehindamise kaudu on hea võimalus kitsaskohti oma töös leida ja likvideerida. Apteegiteenuse kvaliteedi hindamise üks eesmärkidestki on leida üles see, mis kõige enam järele aitamist vajaks, mõõtmistulemused on sisendiks arendustegevuste planeerimisel ja edukal elluviimisel.

Muidugi ei saa mainimata jätta, et enesehindamine on samuti sissejuhatuse **lisahindamiste** korraldamisele ja järjekordsele **parimate tunnustamisele** ja Apteegi Oskari väljajagamisele järgmise aasta kevadsuvel. Kõikidel apteekidel on võimalus enesehindamisel osaleda ja seeläbi anda märku sellest, et soovitakse osaleda ka juba veidi põhjalikumal lisahindamisel. Apteegiteenuse kvaliteedijuhise töörühm küsis apteekidelt tagasisidet lisahindamise läbiviimise kohta ning sellest tulenevalt on ka lisahindamiselt oodata muudatusi, kuid neid muutusi tutvustame täpselt edaspidi. Praegu on kõige olulisem keskenduda sellele, et apteegiteenuse kvaliteedijuhisepõhine apteekide enesehindamine saaks hoo sisse. Siinkohal kutsume kõiki apteeke enesehindamisel osalema, sest see on üks osa **järjepidevasse apteegiteenuse kvaliteeti panustamisest ning tänapäevase ja patsiendikeskse apteegiteenuse arendamisest.** 🌱

Apteegiteenuse kvaliteedijuhise veebiversioon ja sellega seotud materjalid on leitavad Eesti Farmaatsia Seltsi kodulehelt www.efs.ee. Kodulehel on saadaval ka vene keelde tõlgitud kvaliteedijuhis, mille trükiversioon jõuab apteekidesse sügise jooksul.

Apteegiteenuse kvaliteedijuhise töörühm loodi 2011. aastal ning sinna kuuluvad tegevapteekrid, erialaorganisatsioonide, kõrgkoolide ning ka Raviameti esindajad. Täna on tegevliikmeid 19, kes tegutsevad vabatahtlikkuse alusel sooviga ühtlustada ja tõsta apteegiteenuse kvaliteeti ja seeläbi suurendada proviisorite ja farmatseutide rolli tervishoius.

Esmakordselt anti „Apteegiteenuse kvaliteedijuhis“ välja 2012. aastal, täiendatud versioonid 2016. ja 2021. aastal. Nimetatud käsiraamat on iga apteekri töövahend, et parandada senise teenuse kvaliteeti ning paremini toetada Eesti elanikkonna vajadusi nii ise-ravimisel kui ravimite kasutamise osas. Senini on läbi viidud kolm apteegiteenuse kvaliteedijuhisepõhist enesehindamist ning toimunud on kaks lisahindamist, viimane neist eelmisel, 2021. aastal.